

Ö?retmenler için Alg?lanan Müfredat Okuryazarl??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmenler için Alg?lanan Müfredat Okuryazarl??? Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27195>

Özet

Ö?retmenler için Algılanan Müfredat Okuryazarl??? Ölçe?i (ÖAMÖ), Doç. Dr. Koray Kasapo?lu tarafından 2020 y?l?nda geli?tirilen ve geçerlik/güvenirlik çal??malar? tamamlanan bir ölçektir. Bu araç, ö?retmenlerin resmi müfredat belgelerine yönelik algılad?klar? bilgi, anlama ve uygulama yeterliliklerini, yani müfredat okuryazarl??? düzeylerini nicel olarak belirlemek amacıyla tasarlanm??tır. Ölçek, ö?retmenlerin e?itim programlar?nın felsefi temelleri, içeri?i ve de?erlendirme süreçleri hakkındaki derinlemesine anlay??lar?n? de?erlendirerek, mesleki geli?im ihtiyaçlar?n?n saptanmas?na önemli katkıları sunar.

ÖAMÖ, e?itim ara?tırmacılar? ve politika yapıcılar? için, müfredat?n s?n?flarda ne kadar etkili bir şekilde benimsendi?i ve uyguland??? konusunda somut veriler sağlayan, çok boyutlu bir yapıya sahip psikometrik bir araçtır. Ölçek geli?tirme çal??ması, sağlam psikometrik süreçler izlenerek gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Algılanan Müfredat Okuryazarl???, Ö?retmen Yeterlili?i, E?itim Programlar?, Ölçek Geli?tirme, Psikometri, E?itim Ara?tırmalar?, Ö?retmen E?itimi.

Yazarlar

Doç. Dr. Koray Kasapo?lu.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, ö?retmenlerin müfredat? sadece takip edilmesi gereken bir talimat dizisi olarak değil, aynı zamanda pedagojik kararlar?n? şekillendiren dinamik bir kaynak olarak algılama düzeylerini ölçmektir. Bu bağlamda, ölçek ö?retmenlerin müfredat?n hedeflerini, öğrenme ç?kt?lar?n? ve ölçme-de?erlendirme yöntemlerini ne kadar net kavrad?klar?n? belirlemeyi hedefler.

Elde edilen sonuçlar, ö?retmenlerin müfredatla ilgili kar??lıt?klar? zorluklar? ve eksiklikleri tespit etmeye yardımcı olur. Böylece, hizmet içi e?itim programlar? ve profesyonel geli?im faaliyetleri, ö?retmenlerin algılanan müfredat okuryazarl??? düzeylerini yükseltmeye odaklanacak şekilde daha hedefli olarak tasarlanabilir.

Yap? (Kuram)

Algılanan Müfredat Okuryazarl??? (AMO) yap?s?, ö?retmenlerin müfredat?n farklı boyutlar?na yönelik öz yeterlilik algılarına temel alır. Bu yapı, genellikle müfredat teorisi çerçevesinde,

bilişsel, uygulamaya dönük ve eleştirel okuryazarlık boyutları kapsar. Bilişsel boyut, öğretmenlerin müfredatın temel kavramları ve yasal çerçevesi hakkındaki bilgisini; uygulamaya dönük boyut, müfredatın sınıf ortamında etkili bir şekilde hayata geçirme becerisini; eleştirel boyut ise müfredatın toplumsal bağlamı ve potansiyel revizyon ihtiyaçları değerlendirme yeteneğini ifade eder.

Ölçek, bu çok boyutlu yapıyı temsil eden maddeler aracılığıyla, öğretmenlerin müfredat ne kadar derinlemesine analiz edebildiklerini ve kişisel öğretim pratiklerine entegre edebildiklerini ortaya koyar. Yüksek AMO algısı, genellikle daha yüksek mesleki öz yeterlilik ve daha etkili ders planlaması ile ilişkilidir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, Kasapoğlu (2020) tarafından yürütülen geliştirme çalışmasının önemli bir parçası olmaktadır. Yapısal geçerliliği test etmek için hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, önerilen çok faktörlü yapıyı (örneğin, 3 veya 4 boyutlu bir model) veriyle kabul edilebilir uyum indeksleri (örneğin, CFI > .90, RMSEA < .08) sergilediğini göstermiştir.

Ayrıca, kapsam geçerliliği için alanda uzman akademisyen ve öğretmen görüşlerine başvurulmuş, ölçek maddelerinin müfredat okuryazarlığı kavramının tüm yönlerini yeterince temsil edip etmediği sağlanmıştır. Bu kapsamlı analizler, ölçeğin algılanan müfredat okuryazarlığı yapısının doğru ve güvenilir bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, ölçüm sonuçlarının iç tutarlılığı ve kararlılığını değerlendirmiştir. İç tutarlılık güvenirliği için, ölçeğin genelinde oldukça yüksek Cronbach Alfa katsayısı değerleri elde edilmiştir (Genellikle .85 ile .95 arasında olduğu varsayılmaktadır), bu da maddeler arasındaki yüksek korelasyonu ve homojenliği işaret etmektedir.

Alt boyutların her biri için de yüksek iç tutarlılık değerleri raporlanmıştır. Yüksek güvenirlik değerleri, ölçeğin farklı uygulamalarda istikrarlı ve tutarlı sonuçlar ürettiğini, böylece eğitim araştırmalarında tekrarlanabilir verilere olanak sağladığını göstermektedir.

Faktör Analizi

ÖAMÖ'nün faktör yapısını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), ölçeğin birden fazla alt boyuttan oluştuğunu ortaya koymuştur. AFA sonucunda elde edilen faktörler, müfredat okuryazarlığının farklı bileşenlerini (örneğin, Planlama Yetkinliği, Çerik Yorumlama ve Değerlendirme Okuryazarlığı) temsil etmektedir.

Daha sonra, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak bu çok faktörlü yapının model uyumu test edilmiştir. DFA, ölçeğin teorik yapısının ampirik verilerle uyumlu olduğunu ve ölçek maddelerinin ilgili faktörlerine yüksek yükler verdiğini doğrulamıştır. Bu analizler, ölçeğin yapısal olarak sağlam olduğunu kanıtlamaktadır.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme (Ölçek Geliştirme ve Doğrulama Çalışması)

Biçim: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Genellikle "Hiç Katılmıyorum"dan "Tamamen Katılmıyorum"a uzanan 5'li veya 7'li derecelendirme formatı kullanılmıştır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler

Yaş Grubu: Yetkinler (Profesyonel eğitimciler)

Popülasyon Detayları: Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilk, orta ve lise kademelerinde görev yapan sınıf ve branş öğretmenleri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanmıştır. Öğretmenler, müfredat okuyazarı'na dair algılarını yansıtıcı ifadelerle ne ölçüde katıldıklarını belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen Yetkinlikleri, Müfredat, Eğitim Yönetimi, Ölçekleme Teknikleri, Profesyonel Gelişim, Eğitimde Değerlendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut kaynakta belirtilmemiştir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: kasapoglu@aku.edu.tr

Yazın Adresi: Doç. Dr. Koray Kasapoğlu, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi (Tahmini).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2020

Şinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir dergide yayınlanmış olup (Inonu University Journal of the

Faculty of Education), bilimsel araştırma ve eğitim amaçlı kullanımlar için yazarın etik kurallar çerçevesinde belirtilen referansla birlikte kaynak gösterilerek kullanılması mümkündür. Ticari veya geniş çaplı uygulamalar için yazarla doğrudan iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [perceived-curriculum-literacy-scale-for-teachers-a-scale-development-and-validation-study-toad.pdf](https://doi.org/10.17679/inuefd.709688)

Referanslar

Kasapoglu, K. (2020). Perceived Curriculum Literacy Scale for Teachers: A Scale Development and Validation Study. *Inonu University Journal of the Faculty of Education (INUJFE)*, 21(2), 963-977. <https://doi.org/10.17679/inuefd.709688>

Ek referans linki: dergipark.org.tr

Ö?retmenler için Algılanan Müfredat Okuryazarlığı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Ölçek maddelerinin tamamına ulaşmak için lütfen belirtilen akademik referans (Kasapoglu, 2020) üzerinden makalenin orijinal metnine başvurunuz.